

**Česká školní inspekce
Jihočeský inspektorát
Dukelská 23, 370 01 České Budějovice**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIC-264/24-C
Sp. zn. ČŠIC-S-58/24-C

Název	Základní škola a Mateřská škola Lomnice nad Lužnicí
Sídlo	náměstí 5. května 131, 378 16 Lomnice nad Lužnicí
E-mail	reditel@zsmslomnice.cz
IČO	70 988 374
Identifikátor	650 031 083
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Tomáš Maruška
Zřizovatel	město Lomnice nad Lužnicí
Místo inspekční činnosti	nám. 5. května 131, Lomnice nad Lužnicí Nová 494, Lomnice nad Lužnicí Tyršova 348, Lomnice nad Lužnicí
Inspekční činnost na místě	5. 3. 2024 – 7. 3. 2024

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle ustanovení § 174 odst. 2 písm. a), b), c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Základní škola a Mateřská škola Lomnice nad Lužnicí (dále „škola“) vykonává činnost mateřské školy, základní školy, školní družiny, školní jídelny a školní jídelny-výdejny. V době konání inspekční činnosti navštěvovalo základní školu 179 žáků v devíti třídách, z toho byla 33 žákům poskytována podpůrná opatření (pět žáků s prvním stupněm podpory

a 28 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, z nich čtyři žáci s individuálním vzdělávacím plánem), dále jeden žák s odlišným mateřským jazykem a jeden nadaný žák. Ve školní družině bylo ve dvou odděleních zapsáno 46 účastníků. K termínu inspekční činnosti navštěvovalo mateřskou školu 90 dětí ve čtyřech heterogenních třídách včetně čtyř dětí mladších tří let, jedno dítě se speciálními vzdělávacími potřebami a dvě děti s odkladem školní docházky. V posledním roce povinného předškolního vzdělávání navštěvovalo školu 25 dětí. Škola realizuje doplňkovou činnost – služby pro žáky i veřejnost (např. prodej svačín v základní škole).

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy působí ve funkci od 1. 8. 2022. Ve zpracované koncepci navázal na předchozí vedení a vymezil klíčové oblasti a priority dalšího rozvoje školy. V souladu s aktuálními trendy je výrazně podporován rozvoj digitálních kompetencí žáků a pedagogů a rozvoj pohybových a sportovních aktivit žáků. V tomto smyslu byl aktualizován od školního roku 2023/2024 školní vzdělávací program pro základní vzdělávání.

Řediteli se daří v úzké spolupráci se svými zástupkyněmi i zapojením ostatních zaměstnanců vytvářet příznivé klima pro vzdělávání. Nastavení vnitřních norem, vymezení a delegování kompetencí přispívá k efektivní komunikaci všech aktérů vzdělávání. Také využívaný informační systém podporuje operativní řízení školy. Je orientován nejen na vnitřní komunikaci a vedení dokumentace školy, ale i na žáky, rodiče a veřejnost. Drobné formální nedostatky v dokumentaci školy byly odstraněny v průběhu inspekce. Vedení školy vychází ve svých opatřeních mimo jiné z externí evaluace provedené jako dotazníkové šetření na jaře 2023. Inovace se týkají i školního stravování. Otevřený přístup a zájem ředitele školy poskytují zpětnou vazbu také o záměrech, činnosti a výsledcích vzdělávání dětí v mateřské škole.

Kontrolní činnost vedení školy včetně hospitací umožňuje získávat objektivní informace o průběhu a výsledcích vzdělávání a poskytuje pedagogům důležitou zpětnou vazbu pro zkvalitnění vzdělávání. Realizovány jsou vzájemné hospitace učitelů a tandemová výuka, které zajišťují sdílení poznatků a výměnu zkušeností mezi zapojenými pedagogy. Důsledkem nefungování metodických orgánů je však menší míra koordinace a sdílení pedagogických zkušeností podle stupňů vzdělávání nebo vzdělávacích oblastí.

Pedagogický sbor se částečně obměnil. V personální oblasti základní školy je patrné úsilí o zajištění aprobované výuky, a to nejen v hlavních předmětech. Začínajícím pedagogům je věnována odpovídající pozornost a úspěšně se začleňují do vzdělávacího procesu a aktivit školy. Vedením školy je podporováno další vzdělávání pedagogických pracovníků a navazující výměna poznatků z absolvovaných seminářů. Spolupráce mezi vyučujícími v mateřské škole i příznivé podmínky pro další vzdělávání pedagogických pracovníků se pozitivně odráží na kvalitě poskytovaného vzdělávání dětí.

Škola má pro svoji činnost a naplňování cílů školních vzdělávacích programů vhodné prostorové a materiálně-technické podmínky. S výraznou podporou zřizovatele je dokončována nová multifunkční tělocvična s příslušným zázemím. Pro výuku tělesné výchovy a dalších sportovních akcí školy je často využíváno hřiště místní tělovýchovné jednoty s atletickým oválem. K modernizaci vybavení a poskytování školských služeb jsou efektivně využívány prostředky z dotačních programů. Ze šablon a Národního plánu obnovy tak byly podpořeny aktivity, jako jsou financování speciálního pedagoga, psychologa a chůvy, další vzdělávání pedagogických pracovníků, doučování a projektových dnů. Aktuálně pořídila škola mnoho moderních digitálních pomůcek, např. mobilní digitální

učebnu a pomůcky pro podporu inforatického myšlení žáků. Pozitivem je, že do rozhodování o jejich pořízení byli zapojeni učitelé, kteří se v tomto školním roce vzdělávají v jejich účelném využívání. Průběžně je vybavována i mateřská škola, a to didaktickými pomůckami pro všestranný rozvoj dětí, tělovýchovným náčiním, obrazovým materiálem i literaturou pro děti. Byly pořízeny pomůcky pro rozvoj digitální gramotnosti a nové herní prvky na zahradu.

Škola dbá na to, aby její prostory byly esteticky a edukačně vhodně upraveny, k tomu využívá žakovské práce a projekty, a to jak ve třídách, tak na chodbách. Nově byl pro žáky zřízen prostor pro relaxaci se čtenářským koutkem.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Škola usiluje o to, aby podporovala vlastní učení a zároveň respektovala potřeby a zájmy svých žáků. K tomu vhodně využívá metody aktivního učení (např. žakovské projekty) a umožňuje žákům na druhém stupni vybírat si z volitelných předmětů. Do výuky na obou stupních jsou účelně začleňovány školní nebo třídní projekty s environmentální a preventivní tematikou, k volbě povolání aj. Důraz je kladen na mezipředmětové vztahy, propojovány jsou teoretické poznatky s praktickými dovednostmi. Žáci se tak učí spolupracovat navzájem, vyhledávat informace, argumentovat a formulovat názory.

Ve většině sledovaných hodin se promyšleně střídaly vyučovací metody a formy, jež umožňovaly aktivní účast žáků na výuce. Dodržování rolí a pravidel práce přispívalo k příznivé atmosféře podporující učení žáků. Základem činností byla dobře organizovaná a efektivní frontální výuka, vhodně doplňovaná samostatnou prací. Pro rozvoj vzájemné spolupráce byla zařazována i práce ve skupinách a dvojicích. Při opakování byl kladen důraz na upevňování znalostí i propojení učiva s reálným životem. Výuka byla vhodně doplňována funkčními názornými pomůckami a podporována prezentační technikou, avšak využívána u převážně učiteli. Při přípravě na výuku jsou účelně zapojovány nástroje sdíleného prostředí MS Teams a Bakaláři, avšak tvorba digitálního obsahu žáky nebyla zaznamenána.

Žáci v hodinách pracovali zpravidla se zájmem a měli dostatek prostoru uplatnit své znalosti a dovednosti. V některých sledovaných hodinách byla využívána podpora asistentek pedagoga. Jejich aktivita směřovala převážně k efektivnímu naplňování podpůrných a vyrovnávacích opatření ve vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, ale ve spolupráci s vyučujícím i k podpoře ostatních žáků třídy, např. při jejich samostatné práci. Individuální přístup pedagogů k žákům se projevovat především přizpůsobením vhodných aktivit nebo použitím kompenzačních pomůcek, diferenciací učiva byla zaznamenána hlavně směrem k žákům se speciálními vzdělávacími potřebami, k ostatním žákům jen ojediněle. Diferenciací ve výuce, např. v různé kognitivní náročnosti, nebo úlohy rozvíjející kreativitu a využívání různých informačních zdrojů se v hospitovaných hodinách až na výjimky nevyskytly. Jednotlivé činnosti žáků byly na konci hodiny zpravidla zhodnoceny učitelem, ve většině hodin na prvním stupni bylo zaznamenáno i sebehodnocení žáků. Na druhém stupni chybělo systematické zhodnocení, uplatňování sebehodnocení, vrstevnického hodnocení, případně další prvky formativního hodnocení.

Integrované bloky a tematické celky v předškolním vzdělávání jsou v třídním plánování zaměřeny na přirozený osobnostní rozvoj dítěte a jeho samostatnosti. Vstřícná a přátelská atmosféra spolu s denním rituálem pomáhají upevňovat dříve získané vědomosti nebo plnit další cíle. Dětem byl vytvořen dostačující prostor pro spontánní hru s možností uplatnit vlastní nápady. Mladším dětem učitelky pomáhaly s výběrem a rozvíjením hry a zpravidla důsledným řešením konfliktů podporovaly u dětí schopnost soucítění a tolerance.

Řízené činnosti probíhaly v souladu s tematicky zaměřeným celkem. V motivačním úvodu učitelky cíleně navázaly na poznatky z minulého dne. Volily účelnou frontální formu výuky doplněnou řízeným rozhovorem a prací ve skupinách, ale ne vždy s odpovídající náročností požadavků s ohledem na věk a schopnosti dětí. Při řízených činnostech byla využita práce s interaktivní tabulí umožňující dětem naučit se využívat moderní techniku a atraktivní formou zlepšovat postřeh, vnímání, rytmizaci a základy předmatematické gramotnosti. Zdravotní účinek přineslo tělovýchovné ranní cvičení, které se vyznačovalo přiměřeným tempem a odpovídající náročností. Při výtvarných a pracovních činnostech byl adekvátně sledován správný úchop psacího náčiní. Grafomotorický vývoj byl cíleně podpořen zařazováním činností pro rozvoj jemné a hrubé motoriky a smyslových her. Pravidelný pobyt venku zahrnoval složku poznávací i rekreačně pohybovou, byl dobře vyvážený a poskytl dětem mnoho prostoru pro sociální učení a spontánní pohybové vyžití. Vzdělávání dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami je ponecháno většinou na asistentovi pedagoga s menším efektem pro samostatnost a sociální začlenění dítěte. Hodnocení a zpětná vazba dětí probíhala průběžně při činnostech spíše neformálně, ale účinně a se zřetelem na jejich aktuální prožitky. Sebehodnocení dětí, které by posílilo pozitivní motivaci k aktivnímu a samostatnému učení zatím škola nevyužívá v dostatečné míře.

Vzdělávací nabídku školy rozšiřuje i činnost školní družiny, která organizuje výchovně-vzdělávací činnost mimo vyučování formou zájmových, rekreačních a odpočinkových činností v souladu se školním vzdělávacím programem pro zájmové vzdělávání rozděleného na tematické celky. Každodenní program vychází z těchto tematických celků, ale pružně reaguje i na potřeby, zájmy a přání účastníků. Upřednostňovány jsou především výtvarné a pracovní činnosti v dobře vybavených klubovnách a sportovní a spontánní činnosti v tělocvičně a na hřišti. Při nabízených aktivitách účastníci živě komunikovali, mohli uplatnit své schopnosti a dovednosti podle svého zájmu. Zájmovou činnost mohou účastníci rozvíjet i v kroužcích s výtvarným, pracovním a sportovním zaměřením.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Ke zjišťování celkové úrovně dosažených výsledků používá základní škola v souladu s pravidly hodnocení obsaženými ve školním řádu zejména standardní interní hodnotící nástroje: písemné práce a ústní zkoušení. Výstupní úrovně získaných znalostí a dovedností jsou ověřovány a prezentovány rozmanitými formami, které žáky dobře motivují. Např. žáci prvního ročníku prezentují své dovednosti při Slavnosti slabikáře, žáci prvního stupně vytvářejí průběžně svá portfolia, která jsou jim slavnostně předávána na konci pátého ročníku. Žáci na druhém stupni zpracovávají závěrečnou práci na téma podle svého výběru a výstupem je absolventská prezentace této práce prokazující zvládnutí očekávaných kompetencí.

Škola se analyticky zabývá individuálními i celkovými výsledky žáků, jejich vyhodnocování probíhá převážně na jednáních pedagogické rady. Vedení školy navázalo na systematicky prováděnou předchozí autoevaluaci, k níž využívá interní i externí evaluační nástroje. To umožňuje mimo jiné sledovat dlouhodobě vývoj výsledků vzdělávání. Výsledky externího testování korelují s průběžnými vzdělávacími výsledky žáků. Ve výběrovém testování ČŠI i podle výsledků jednotné přijímací zkoušky dosahují žáci školy nadprůměrného hodnocení.

Případné kázeňské problémy jsou bez prodlení řešeny třídními učiteli spolu se zákonnými zástupci žáků, eventuálně s výchovnou poradkyní, výchovná opatření jsou udělována v souladu se školním řádem. Škola motivuje žáky k učení a ke zvyšování úspěšnosti

udělováním pochval a zapojením do celé řady předmětových a sportovních soutěží, olympiád a projektů. Žáci školy jsou v soutěžích úspěšní nejen v rámci okresních kol. Největším úspěchem v individuálních soutěžích bylo v uzavřeném školním roce 2. místo v krajském kole olympiády v angličtině. Děti a žáci školy se pravidelně prezentují ve škole a ve městě na společenských a kulturních akcích pro rodiče i veřejnost (např. vystoupení pěveckého sboru aj.).

Také úroveň vzdělávacích pokroků dětí v předškolním vzdělávání je pravidelně a systematicky sledována a vyhodnocována. V případě potřeby jsou uplatňovány postupy, které vedou ke zlepšení výsledků, včetně spolupráce se školskými poradenskými zařízeními. Děti mají svému věku odpovídající poznatky o okolním světě a přírodě. Zvládají běžné praktické činnosti a základní sebeobsluhu. Mezi sebou i s dospělými dokážou přirozeně a srozumitelně komunikovat, mají přiměřenou slovní zásobu, reprodukují krátké texty říkanek a písniček. Zejména nejstarší děti jsou samostatné, tvořivé, zajímají se o písmena, některá z nich poznají, začínají se orientovat v elementárních matematických pojmech. Zvládnou postupovat podle pokynů, záměrně se na činnost soustředit a dokončit ji. I děti mohou rozvíjet svůj zájem v pěveckém sboru, mají zvládnutou koordinaci pohybu a dechu, která je školou podporována prostřednictvím prvků jógy. K příznivým výsledkům vzdělávání přispívá úzká spolupráce školy se zákonnými zástupci dětí a se základní školou. Tato funkční kooperace přispívá k bezproblémovému přechodu dětí do navazujícího vzdělávání a umožňuje pedagogům školy sledovat jejich úspěšnost.

Škola má zřízené školní poradenské pracoviště, ve kterém působí výchovná poradkyně a školní metodička prevence. Dokumentace školního poradenského pracoviště je vedena přehledným způsobem, doplňuje ji dobře zpracovaný preventivní program. Odborní pracovníci jsou v pravidelném kontaktu se žáky a jsou schopni reagovat rychle a bezprostředně na každodenní problémové situace. Úzce spolupracují s třídními učiteli, společně vyhledávají potenciální žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a žáky neúspěšné, přičemž uplatňují vhodné speciálně pedagogické metody zaměřené na jejich potřeby i ve spolupráci s odbornými institucemi. Jejich činnosti doplňuje vyučující se speciální pedagogikou, která realizuje výuku předmětu speciálně pedagogické péče, a asistentky pedagoga zajišťující žákům s potřebou podpůrných opatření vhodnou podporu. Žákům i jejich zákonným zástupcům je efektivně poskytováno kariérové poradenství. Školní metodička prevence plánuje, realizuje a vyhodnocuje prevenci rizikového chování pro jedince i kolektivy. Ve spolupráci s třídními učiteli vyhledává žáky s náznaky rizikového chování, popř. třídní kolektivy s problémy v dynamice vztahů, uplatňuje vhodné strategie prevence rizikového chování včetně odborných intervencí, přičemž spolupracuje s poradenskými zařízeními a dalšími institucemi.

Rozmanitá spolupráce s mnoha partnery má dlouhodobý charakter. Škola je fakultní školou Pedagogické fakulty Jihočeské univerzity, zapojuje se do sítí programů pro školy (Škola podporující zdraví, Rodiče vítání, Tvořivá škola aj.). Přínosem spolupráce s několika školami v regionu je organizace akcí, soutěží, projektů pro žáky a výměna zkušeností mezi pedagogy. Škola se zapojuje aktivně do společenského a sportovního života města a místní akční skupiny. Ve spolupráci s vedením města udržuje vedení školy tradice, např. slavnostní loučení s žáky 5. třídy a s vycházejícími žáky.

Závěry

Vývoj školy

- Nový ředitel vede školu od 1. 8. 2022. Zaměřil se na podporu pohybových aktivit žáků a modernizaci digitálních technologií a jejich využívání pro účely řízení školy, výuky a komunikace s rodiči. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání byl aktualizován od školního roku 2023/2024. Nově byla nastavena užší spolupráce mezi mateřskou a základní školou.
- Na jaře 2023 byla zpracována tzv. mapa školy, na základě této evaluace jsou přijímána opatření ke zlepšování klimatu a kvality školských služeb. Před dokončením je nová víceúčelová tělocvična. Inovace byly zavedeny ve školním stravování a v doplňkové činnosti (obměna jídelníčků, možnost zakoupení svačiny).

Silné stránky

- Jasně formulovanou vizi a realistickou strategii rozvoje školy pedagogové sdílejí a naplňují. Cíle jsou formulovány s otevřeností k trendům ve vzdělávání a průběžně aktualizovány. (1.1)
- Efektivně nastavená pravidla umožňující konstruktivní komunikaci všech aktérů usnadňují soužití v základní a mateřské škole, zajišťují bezpečnost a psychickou pohodu dětí a žáků. (1.3)
- Vedení školy vytváří příznivé podmínky pro rozvoj pedagogické spolupráce mezi vyučujícími a v průběhu roku také dostatek příležitostí pro vzájemnou spolupráci pedagogů a rodičů. (2.2)
- Fungující kooperace mezi základní a mateřskou školou podporuje plynulý přechod z mateřské do základní školy, zajišťuje návaznost výchovně-vzdělávacích procesů a cíleně děti připravuje na další vzdělávací cestu. (6.1)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- Při hodnocení aktivit není dostatečně věnována potřebná pozornost individuálnímu pokroku žáka, sebehodnocení a vzájemnému hodnocení žáků, nejsou zařazovány prvky formativního hodnocení. (4.3)
- Nižší míra uplatňování diferenciací řízených činností dostatečně nezohledňuje individuální schopnosti dětí v mateřské škole a spolu s menším využitím prostředků formativního hodnocení nesměřuje dostatečně k využití jejich maximálního potenciálu. (4.3)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Využívat k lepší motivaci dětí a žáků různé prostředky formativního hodnocení (průběžné hodnocení jejich pokroku, sebehodnocení a vzájemné hodnocení).
- Zaměřit další vzdělávání pedagogických pracovníků na sebehodnocení a formativní hodnocení.
- Zaktivizovat činnost metodických orgánů.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 30 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina vydaná městem Lomnice nad Lužnicí dne 4. 1. 2021
2. Jmenování na vedoucí pracovní místo ředitele školy vydané městem Lomnice nad Lužnicí dne 29. 7. 2022 s účinností od 1. 8. 2022
3. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení k datu inspekční činnosti
4. Školní řád základní školy s platností od 4. 9. 2023
5. Školní řád mateřské školy s účinností od 10. 10. 2023
6. Vnitřní řád školní družiny s účinností od 1. 9. 2022
7. Vnitřní řád školní jídelny a školní jídelny-výdejny s platností od 6. 3. 2024
8. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání s platností od 1. 9. 2023
9. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání „Krok za krokem“ s platností od 1. 9. 2017
10. Školní vzdělávací program školní družiny s platností od 1. 9. 2022
11. Třídní knihy základní školy a mateřské školy školní rok 2022/2023 a 2023/2024
12. Školní matrika
13. Rozvrh hodin pro školní rok 2023/2024
14. Plán DVPP školní rok 2023/2024, dlouhodobý plán DVPP
15. Plán kontrolní a hospitační činnosti 2023/2024
16. Záznamy z hospitační činnosti 2023/2024
17. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2022/2023
18. Zápis z jednání pedagogické rady základní školy a mateřské školy školní rok 2022/2023 a 2023/2024
19. Povolení výjimky z nejvyššího počtu dětí ve třídě mateřské školy pro školní rok 2023/2024 pro 4. třídu Motýlci (předškoláci) – 28 dětí
20. Koncepce rozvoje školy
21. Správní řízení základní školy a mateřské školy školní rok 2022/2023 a 2023/2024
22. Dokumentace školního poradenského pracoviště
23. Plán práce školní rok 2023/2024
24. Další dokumentace zájmového vzdělávání
25. Personální dokumentace pedagogických pracovníků (týkající se odborné kvalifikace)
26. Dokumentace týkající se oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví včetně knih úrazů
27. Ekonomická dokumentace školy

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Bc. Jana Cipínová, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Zdeňka Dufková, školní inspektorka

Mgr. Marcela Háková, školní inspektorka

Mgr. Jiří Holomek, školní inspektor

Bc. Vladimír Štípl, kontrolní pracovník

25. 3. 2024